

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

ถือศานากาฬาก

ทางเวียงจันทน์ป่าสมบูรณ์อยู่มากกว่าทางเรา แต่ก่อนก็สมบูรณ์อยู่แล้ว ทางเมืองไทยเราไม่มีป่า ขึ้นรถเลียบบแม่น้ำโขงไปนี้ ทางด้านนี้ไม่มีป่าไม่มีต้นไม้ มีแต่ไร่แต่สวนติดกันตลอดถึงอำเภอเชียงคาน ทางโน้นเป็นดงเป็นป่าตลอด พวกสัตว์ทั้งหลายข้ามจากฝั่งนี้ไปฝั่งโน้น ข้ามไปข้ามมา เพราะเป็นดงด้วยกันทั้งสองฝ่าย แควจากตั้งแต่หินหมากเป้งไป ฝั่งทางโน้นทางนี้ว่ายข้ามก็ได้ คือมันแคว ทางโน้นก็เป็นภูเขา ๆ น้ำดันออกไม่ได้มันก็แคว ข้ามไปข้ามมาได้ เพราะฉะนั้นพวกสัตว์ทั้งหลายแต่ก่อนเขาจึงข้ามไปข้ามมาตลอด พวกช้างพวกอะไร มีทั้งแรด พวกสัตว์ป่าข้ามไปทางโน้นข้ามมาทางนี้ เพราะเป็นดงสมบูรณ์ด้วยกัน ข้ามไปข้ามมา แต่เวลานี้ทางนี้ไม่มีป่า ทางโน้นแม้จะมีป่า ทางนี้ก็ไม่สัตว์ที่จะข้ามไป

หลวงปู่มั่นเราเคยข้ามไปอยู่ฝั่งนั้นบ่อย ๆ นะ ท่านข้ามไปหลายย่านอยู่ ทางเวียงจันทน์ทางนี้ท่านก็ข้ามไป ลงไปทางโน้นท่านก็ข้ามไป ท่านข้ามไปข้ามมา ภาวนาทงโน้นดีท่านว่า ทุกวันนี้คนมันมากพวกสัตว์นี้จึงว่าฉิบหายหมดละ จนจะไม่เหลือ เหลือทางโน้นก็มีบ้าง เท่านั้นเอง ไม่ได้มาก สำหรับทางเราไม่มี พวกเนื้อพวกสัตว์อะไร ๆ ไม่มี เพราะคนทำลายหมดทั้งป่าทั้งสัตว์ไม่มีเหลือ ทางโน้นยังพอมืออยู่บ้าง พวกนั้นได้เนื้อได้สัตว์ เขาก็เอามาแลกเปลี่ยนทางนี้ไป มีคนละสิ่งละอย่าง ทางโน้นมีอย่างหนึ่ง ทางนี้มีอย่างหนึ่ง เขาแลกเปลี่ยนกัน ข้ามไปข้ามมา

ตามธรรมชาติของเขาแล้ว มันเป็นอันเดียวกันมาแต่ไหนแต่ไรนะ ฝั่งนี้กับฝั่งโน้น ที่พูดนี้พูดด้วยการแยกการปกครองให้เป็นสัดส่วนส่วนเฉย ๆ ที่เรียกว่าประเทศนั้นประเทศนี้ เช่นไทย เช่นลาว ความจริงแล้วพวกนี้เป็นเนื้ออันเดียวกันมาตลอด ได้อะไรมาทางนี้ก็ข้ามไปทางโน้น ทางโน้นข้ามมาทางนี้ ญาติวงศ์เต็มไปหมดอยู่ทางโน้น นี่เป็นมาดั้งเดิมข้ามฟากไปทางโน้นไปเยี่ยมญาติเยี่ยมวงศ์แล้วมา ข้ามไปข้ามมา มีอะไรก็ไปแลกเปลี่ยนส่วนมากเวลานี้ ทางโน้นมีพวกเครื่องป่าของป่ามาทางนี้ เช่น พวกเนื้อพวกอะไร เนื้อหมูเนื้อกวาง ได้มาก็มาแลกเปลี่ยนทางนี้ไปทางโน้น ทางนี้มีอะไรก็ไปแลกเปลี่ยนเขาทางโน้น

สำหรับท่านเขามีไว้อย่างนั่นเอง ข้ามนั้นข้ามนี่ มีตรวจตราพาซีกันพอเป็นพิธี และผู้ที่ลึกลับผู้ที่ จะทำความเสียหายแก่ชาติทั้งสองชาตินี้ก็มี เพราะฉะนั้นจึงต้องมีท่านกักกันคอยตรวจตราพาซี เช่น ยาเสพติด เป็นต้น แต่ธรรมดาแล้วเขาข้ามไปข้ามมาอยู่ตลอดทุกด้านทุกฝั่ง ทางโน้นก็ข้ามมาทางนี้ ผ่านไปของเขาเป็นธรรมดาๆ ไปได้ทั่วไปเลย คือตั้งแต่นี้ถึงโน้นเลย บ้านอยู่ทางไหนเขาก็ข้ามไปข้ามมาหากันตลอด ส่วนท่านมีเป็นแห่งๆ เท่านั้นเอง

หลวงปู่ฉันเรานี้ท่านชำนาญทางป่าทางเขา ทางโน้นมีป่ามีเขาท่านจึงชอบมาก ไปอยู่แต่ทางโน้นนะ มาทางเรานี้ก็มีป่ามีเขามาก เพราะฉะนั้นท่านจึงข้ามไปข้ามมา ท่านไปทางโน้นก็ดูเหมือนไปทางลพบุรีไปทางไหนบ้าง ท่านเล่าให้ฟัง ทางลพบุรีที่มากก็คือ ทางปราจีน ทางนครนายก ตามป่าตามเขา ที่เด่นที่สุดในวงพุทธศาสนาแห่งเมืองไทยของเราคือหลวงปู่ฉันเรา เด่นมากทีเดียว เรื่องจุดดวงควัตรีนี้ โหย จับติดๆ เลย รักษาเข้มงวด กวดขัน ไม่ให้เรียรดาดกระจายไปไหน รักสงวนมากเรื่องธรรมเรื่องวินัย เราไม่ปรากฏว่าท่านมีรั้วไหลไปที่ไหน หรือข้ามเกินธรรมวินัยแม้ชนิดหนึ่งเราไม่เห็น

ท่านปฏิบัติอย่างนั้นตรงกับวินัยข้อนั้น ธรรมข้อนั้น ก็เรียนมาด้วยกันมันก็เห็นหมดละซี เราจึงไม่เคยเห็นว่าท่านข้ามเกินพระวินัย แม้นิดหนึ่งเรายังไม่เคยเห็น ไปอยู่กับท่านนะ นั่นละท่านเทิดทูนสุดยอด เทิดทูนธรรมวินัยก็คือเทิดทูนศาสนา เหมือนที่ท่านกับศาสดาติดพันกันอยู่ ทั้งส่วนร่างกายคือกิริยาอาการต่างๆ ทั้งทางด้านจิตใจ ท่านติดแนบอยู่กับพระพุทธเจ้าตลอดเวลา จะไม่让您วิเศษวิโสยังไง พระพุทธเจ้าก็เป็นผู้วิเศษวิโสแล้วนี่เลิศเลอแล้วในโลกทั้งสามนี้ โลกไหนเอาไปแข่งพระพุทธเจ้าชี่ แข่งพระอรหันต์ชี่ นั่นท่านเลิศเลอ หลักธรรมวินัยท่านจึงถือเป็นความเลิศเลอเสมอกัน ติดกันแนบสนิทไม่มีการข้ามเกิน

แล้วอยู่ในป่าในเขาเป็นประจำ เป็นนิสัยของใจที่สะอาด ใจสะอาดชอบสังตวิเวก เพราะใจนี้สงบ ใจนี้วิเวก ใจนี้เสียบจากข้าศึกศัตรูทั้งหลาย ภายในก็ไม่มีมือออกเพราะกิเลสหมดแล้ว ภายนอกที่จะมาประสานกัน ก็จะมาประสานอะไรเมื่อไฟไม่มี ฟืนจะกองเท่าภูเขา ก็เป็นฟืนอยู่อย่างนั้น ไฟก็เป็นไฟอยู่อย่างนี้ ไม่เข้าไปคละเคล้ากันแล้วมันก็ไม่ไหม้ ไม่เผา กัน อันนี้ก็เลสก็เหมือนกัน สิ่งภายนอกเหล่านั้นเขาไม่ได้เป็นกิเลส ตัวกิเลสที่อยู่ภายในใจนี้ มันตัวคึกตัวคะนองไปติดไปดินหาสิ่งนั้นมาเผาตัวเอง สิ่งนี้มาเผาตัวเอง ทั่วโลกดินแดนมีแต่จิตตัวคึกตัวคะนองไปกว้านเอาสิ่งเหล่านั้นมาเผาตัวเอง สำหรับสิ่งเหล่านั้นไม่มีอะไรอย่างเราเห็นนี่เขามีอะไร

ที่นี้จิตใจที่สะอาดแล้วจึงชอบอยู่กับสถานที่เช่นนั้น เพราะสถานที่เช่นนั้นปรกติไม่เป็นภัยต่อผู้โดยอยู่แล้ว เข้าไปอาศัยอะไรก็อยู่สบายๆ ท่านจึงชอบอยู่ในป่าในเขา ฟังว่าท่านไปมาอยู่ตลอดนะ ทางฝั่งโน้นฝั่งนี้ ไปภาวนาอยู่ตลอด มีแต่ป่าแต่เขาทั้งนั้น ท่านไปอยู่ตามบ้านธรรมดาไม่ไป ไม่ว่าจะมาทางด้านไหน ท่านชอบในป่าในเขา เพราะจิตใจท่านสงบ จิตใจท่านสะอาด อยู่กับสิ่งเหล่านั้นไม่เป็นภัยกัน ไม่ได้รักษากัน ไม่กระทบกระเทือนกัน ต่างคนต่างอยู่สบายตลอดไป ถ้าเป็นสัตว์เขาเป็นประสาสัตว์ของเขาไปเสีย ไม่มีอะไรกับท่าน ท่านก็อยู่สบายๆ ท่านชอบอยู่ในป่าในเขา

ไปอยู่ที่ไหน ไปอยู่ในป่าในเขาตลอด จิตใจสว่างมอยู่ตลอด อย่างนั้นนะจิตที่สะอาด เป็นอย่างนั้น สะอาดตลอดเวลา จึงไม่อยากคละเคล้ายุ่งเหยิงวุ่นวายกับสิ่งใด มันเหมือนกันกับบุตรกับคุณโปะเข้ามา เข้ามาก่อนใหญ่ก่อนเล็ก รัชมีของมันก็มีเช่นไฟ เช่นดอกไฟ ดอกไฟเข้ามาเล็ก เผาเล็ก เข้ามาใหญ่เผาใหญ่ เข้ามาทั้งกองเผาหมด ไฟ ที่นี้กิเลสก็เหมือนกัน เป็นกองเป็นดอกกิเลสมันกระจายออกไป ออกจากหัวใจคนแต่ละคนไป เผากันทั่วโลก กระนั้นโลกก็ยังไม่เห็นภัย

ท่านผู้เห็นภัยท่านเห็นจริง ๆ แต่ท่านไม่เหมือนโลก เห็นก็เหมือนไม่เห็น เพราะจิตใจท่านไม่เป็นภัยต่อสิ่งใด เห็นสักแต่ว่าเห็น ได้ยินสักแต่ว่าได้ยินธรรมดาไป ท่านจึงชอบอยู่สบาย หลวงปู่มั่นนี่อยู่ตั้งแต่ต้นเลยจนกระทั่งท่านนิพพานไปไม่ออก อยู่ในป่า เพราะท่านถือเป็นความสบายตามอัธยาศัยของท่าน กลางค้ำกลางคีนอยู่ในป่าในเขา มีพวกเทวบุตรเทวดามาฟังธรรมกับท่าน อบรมศีลธรรมกับท่านอยู่เป็นประจำ ท่านไม่ได้เกี่ยวกับมนุษย์ แต่เกี่ยวกับพวกเทพมากกว่ามนุษย์ สำหรับกายทิพย์ แต่สำหรับกายหยาบคือมนุษย์ของเราที่เกี่ยวข้องกับพระ ที่ตั้งหน้าตั้งตาปฏิบัติจริง ๆ เข้าไปแอบอาศัยท่านอยู่ลึก ๆ ก็มี ท่านก็ชอกชอนเข้าไปละพระ ลึกขนาดไหนพระเข้าถึงหมดนะ เข้าถึงทั้งนั้น

มาอยู่กับท่านที่ละองค์สององค์ ท่านไม่ให้อยู่กับท่านมาก อย่างมากองค์สององค์เท่านั้น นอกนั้นไล่ไปอยู่ที่นั่น ๆ ห่าง ๆ เวลาต้องการศึกษาอบรมก็เข้ามาหาท่านเป็นกาลเวลา ท่านเหล่านี้แหละ พระครูบาอาจารย์เหล่านี้แหละที่ได้รับการศึกษาอบรมจากท่านมาแล้ว กระจายทั่วประเทศไทย ท่านจึงเป็นแหล่งใหญ่ที่สุดแห่งธรรมที่เลิศเลอ อยู่กับท่านทั้งหมด ท่านอยู่เงียบ ๆ แต่รัชมีของธรรมที่ออกจากการแสดงเมตตาสงสารแก่บรรดาพระเจ้าพระสงฆ์ ที่เข้าไปศึกษาอบรมกับท่าน ได้แล้วออกมากกระจายนี้มากมาย อย่างเมืองไทยเรานี้ก็ทั่วประเทศ มีตั้งแต่ลูกศิษย์ของท่านทั้งนั้น

เบื้องต้นก็เป็นลูกศิษย์ต้นของท่านเสียก่อน จากนั้นก็เป็นกิ่งแขนงออกมา เช่น อาจารย์องค์นี้ไปศึกษาจากท่านมาแล้ว มาจะมาแนะนำสั่งสอน ก็มีลูกศิษย์ต่อไปอีกกระจาย ออกไปเรื่อย สุดท้ายทั่วประเทศไทย ที่เป็นลูกศิษย์ของท่าน เคยอยู่กับท่านจริง ๆ อย่างทุกวันนี้ไม่มีแล้วแหละ หมดไปแล้ว ก็ยังเหลือแต่กิ่งก้านไป ก็ยังดีได้จากต้นจากลำออกไป กิ่งก้านก็กิ่งก้านของต้นไม้ต้นนั้น ๆ ก็ยังดีอยู่นะ ดึกกว่าเป็นพวกกาฝากไปแอบ เขาเป็นกรรมฐานที่ไหนก็อยากเป็นกรรมฐานเหมือนเขา เพื่อเป็นเนื้อเป็นหนังของกาฝากนั้นแหละ ไม่ได้เป็นเนื้อเป็นหนังของต้นไม้ที่ไปอาศัยเขานั้นเลย

เพราะฉะนั้นเรื่องพวกถือศาสนาฝาก พระกาฝาก พระแท้ พระจริง จึงมีคละเคล้ากันตลอดมาจนกระทั่งปัจจุบันนี้ พระกาฝากก็เอาผ้าเหลืองพาดใส่หัวเข้าไป หัวโล้น ๆ เบ่งทำตัวเป็นพระอย่างใหญ่อย่างหลวง เบ่ง เบ่งก็เบ่งออกทางกิเลสความสกปรก เบ่งเรื่องลาภเรื่องยศ เรื่องรายได้รายรวย ชื่อเสียงโด่งดัง นี่ดังไปเรื่องมูตเรื่องคุณทั้งนั้น ธรรมท่านไม่ต้องการโด่งดังอย่างนั้น ดังอยู่ในใจของท่าน สง่างามอยู่ในใจของท่านไม่กระทบกระเทือนกระจายไปที่ไหนสว่างจ้าไปที่นั่น นี่ธรรม

แต่มูตโรคของพวกที่เป็นกาฝากอย่างพวกเราเนี่ย ยกอย่างหลวงตาบัวนี่ เป็นต้น เป็นพระกาฝาก ไปที่ไหนตะไปเลย ไม่ทราบว่าคุณเอาเห็ดอะไรไปเรื่อย กวนนั้นกวนนี้ไปอย่างนี้ อย่างที่เวลานี้กวนท่านทั้งหลายอยู่ มันต่างกันนะผู้ถือศาสนา ศาสนาเป็นจุดศูนย์กลางที่จะแทรกแซงเข้าไปได้ในทางความชั่วและคนชั่วทั้งหลาย แทรกแซงเข้าไป จึงนำสลตสังเวชนะการพูดทั้งนี้เรายกธรรมกวินัยซึ่งเป็นองค์ศาสดา ที่ประทานให้บรรดาสัตว์ทั้งหลายเรียบบร้อยแล้วนั้นออกมาแสดง อะไรผิดกับหลักธรรมหลักวินัย นั่นคือ กาฝาก ๆ มันผิดมากผิดน้อยเป็นกาฝาก ถ้าคนก็คนกาฝาก พระกาฝากเรื่อยไปเลย แล้วก็ทำลายศาสนาที่แท้จริงให้สึกหรือและเสื่อมทราม จนกระทั่งอันตรายหมดเลยก็ได้ เพราะอำนาจแห่งกาฝากมีมาก จึงทำลายได้อย่างฉิบหายวายปวงไม่สงสัยเลย

จึงขอให้คัดเลือกนะ การพูดทั้งนี้พูดอย่างรวม ๆ กว้าง ๆ นะ คำว่า พระกาฝาก โยมกาฝาก ประชาชนกาฝาก มีได้ทั่วไปในแดนแห่งชาวพุทธของเรา ย่นเข้ามาทั่วเมืองไทยของเรามีได้ทั่วไป เอ้า ที่นี้ย่นเข้ามาหาตัวของเรามีได้ทุกคน นั้น ฟังเข้ามาซิ พวกเราพวกถือศาสนาฝาก ให้แต่กิเลสมันแย่งมันชิงเอาไปกินหมดสิ่งไหนที่ติดที่ตีในตัวของเรา ความพากความเพียร หิริโอตตปปะ ความอุตสาห์พยายามในอรรถในธรรมนี้ รู้สึกมีน้อยมากในบุคคลแต่ละคน ในหัวใจแต่ละดวง เพราะฉะนั้นความสุขจึงหาได้ยาก ๆ ก็เราไม่หาเนี่ย หาตั้งแต่ความทุกข์มันก็เจอตั้งแต่ความทุกข์ ถ้าหาสุขตามทางของศาสดาแล้วใคร

ก็ใครเถอะว่างั้นเลย ศาสดาไม่เคยโกหกโลกทุก ๆ พระองค์ไม่เคยมี สอนยังงี้ถูกอย่างนั้น ถ้าเราฝันเดินไปตามนั้นแล้วเจอทั้งนั้น ๆ

ถ้าไปตามกิเลสก็เจอกิเลสเจอความทุกข์ จึงต้องให้เลือกเอาทุกคน เรามันเป็นพระกาฝาก เป็นคนกาฝากด้วยกันทุกคน ไม่ใช่ว่าเขากาฝาก เราเป็นพระดีบพระดี คนดีบคนดี อันนี้เป็นการดูถูกเหยียดหยามกัน ไม่ถูก ธรรมเป็นของกลางดึงเข้ามาเป็นประโยชน์แก่ตน ส่วนไหนไม่ดีปิดออก ๆ อย่างนั้นถึงถูกต้อง การเทศนาว่าการเหล่านี้เพื่อให้ยึดเอาไป เพราะธรรมเป็นกลาง ๆ ไม่ได้ว่าให้คนหนึ่งผู้ใดโดยเฉพาะ ว่ากลาง ๆ ตามส่วนความผิดถูกของสิ่งนั้น ๆ แล้วให้แยกแยะเอาเอง ไปปฏิบัติรักษาตัวเองก็จะวันดีคืนขึ้นทุกวัน ๆ ทุกวันนี้ก็ยังดี ที่เราได้หลงปุ้มปุ้ยเป็นที่สักการบูชา บรรดาพระเจ้าพระสงฆ์ก็พอจะมีทางและยึดถือ คือทำนอกรออกไปปฏิบัติด้วยความตั้งอกตั้งใจจริง ๆ ก็เป็นพระดี พระฟังตัวเองได้ เรียกว่า อตตตา หิ อตตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งของตนได้ จากธรรมที่ไปศึกษาอบรมจากท่านมา

ถ้าเป็นแบบทัพพีไปขวางหม้อนั้นมันไม่ได้เรื่องแหละ ทัพพีขวางหม้อแกงไม่เป็นท่า ไปอยู่ที่ไหนก็เอาตัวเป็นทัพพีไปเสียไปขวาง อวดดีอวดเด่นอวดรู้อวดฉลาด มีหน้าซ้ำว่าเรานี้เป็นลูกศิษย์ท่านอาจารย์มัน ยิ่งอวดใหญ่ตัวนี้ยิ่งเลวทรามมากนะ มีลูกศิษย์ท่านอาจารย์มันไม่น้อยที่เป็นทัพพีขวางหม้อ ไปอวดตนอวดตัวว่าดีว่าดีวิเศษวิโส อย่างนั้นมีไม่น้อยเหมือนกัน พิจารณาแยกแยะออกให้เป็นธรรมชย ถ้าใครเห็นว่ามีมากมีน้อยในตัวของเราให้ดึงออกลากออก เพราะสอนนี้สอนเพื่อให้ปิดออกในสิ่งไม่ดีทั้งหลาย มีได้ทั้งฆราวาสทั้งพระ เพราะกิเลสมีอยู่กับหัวใจของทุกคน ไม่ได้เลือกหน้าว่าที่นั่นกิเลสไม่มี กิเลสกลัวโยม กิเลสกลัวพระ ไม่มี กิเลสไม่มีกลัว เหยียบไปหมดเลย เราต้องได้เอามาคัดมาเลือกด้วยอรรถด้วยธรรมของเราที่ได้ศึกษาอบรมมา อย่างนั้นถึงจะถูกต้องนะ

การอบรมจิตใจนี้เป็นแหล่งแห่งพุทธศาสนาร้อยเปอร์เซ็นต์ ควรจะได้อบรมจิตใจของเราเป็นกาลเป็นเวลา ยิ่งไปที่ไหนก็กรรมคือ พุทโธ หรือธัมโม หรือสังโฆติดใจไปด้วยแล้ว นั่นยังเป็นผู้เดินตามเสด็จพระพุทธเจ้าไปตลอดนะ มีธรรมในใจ ใจมีธรรม พุทโธ นั่นแหละเป็นธรรม เข้าติดกับใจแล้วก็เลิศเลอชุ่มเย็นอยู่ในตัว เวลาที่ว่างบ้างก็เรากำหนดให้ว่างได้นี้ละ ตั้งแต่เราไม่กำหนดกิเลสมันยังเอาเป็นว่างไปได้หมดนี้ ทั้งวันมีแต่ว่างเพื่อกิเลสทั้งนั้น พวกเราไม่ได้ว่างเพื่ออรรถเพื่อธรรม ทำไมมันว่างเพื่อกิเลสว่างได้ละ ว่างเพื่ออรรถเพื่อธรรมซึ่งเราเป็นผู้จัดผู้ทำเองให้ว่างเอง ทำไมจะว่างไม่ได้วะ ก็เรามาหา

ธรรมต้องว่างจนได้นั้นละ นี่ละเอาแยกออกมาอย่างนี้มาทำตัวของเราให้ดี ให้ภาวนานะ จิตนี้ดวงเลิศเลิศคือใจ เวลานี้อับเฉามาก โลกนี้ไม่มองเห็นจิตตัวเองเลย

สามแดนโลกธาตุไม่มีใครมองเห็นใจตัวเอง มีแต่กิเลสครอบงำ ๆ เห็นแต่กิเลส มองเห็นหน้ากันมีแต่กิเลสออกทักทายกัน ความดิบความตึที่จะให้เป็นความผาสุกร่มเย็น เพื่อความเป็นสุข หรืออย่างน้อยเบาบางทุกข์ลงไปโดยลำดับจนกระทั่งถึงความพ้นทุกข์ ไม่มี มีแต่เรื่องกิเลสออกตลาดตเลเต็มไปหมด โลกทั้งหลายจึงร้อน ร้อนทั้งเขาทั้งเรา เพราะ กิเลสประเภทออกตีตลาดมีทั้งเขาทั้งเรา ไม่มีใครจะซื้อใครขายใคร แต่ออกตีตลาดอยู่วัน ยังคำคือกิเลสหัวใจสัตว์

ไปที่ไหนใครก็ไม่ซื้อเพราะมันเต็มอยู่หัวใจทุกคน แต่ก็ชอบขายกันนะ ขายตลอด ทั่วโลกดินแดน มันไม่มีความสุข ถ้าไม่ทำใจให้มีความสงบร่มเย็น เอาเข้ามาซิ พุทโธ ทำ โลกให้ร่มเย็นได้มากขนาดไหน ธัมโม สังฆโม ทำความร่มเย็นให้แก่โลกได้มากขนาดไหน เราก็ออยู่ในนามของโลก น้อมเอาธรรมนั้นเข้ามาสู่ใจของเราเพื่อความสงบร่มเย็น ทำไมจะทำไม่ได้ ธรรมนี้เป็นธรรมที่ไม่สุดวิสัยของโลก ที่พระพุทธเจ้าประทานไว้ เป็นสิ่งที่ควรแก่ เราจะทำได้ด้วยกันเพราะเราเป็นลูกศิษย์ตถาคต ไม่ใช่ลูกศิษย์แหวกแนวอย่างเทวทัตนะ มันควรจะได้ ทำใจให้สงบดูซินะ โลกนี้จะมารวมอยู่ที่ใจหมด ความสง่างามจะมาอยู่ที่ใจ ดวงเดียว ๆ นี้ จำไปหมดเลย เวลานี้กำลังถูกลมูตรถูกกิเลสตีค้นหา ปกคลุมหุ้มห่อ มองเห็นตัวไม่มีเลย มีแต่สิ่งเหล่านี้แหละ แล้วก็เสกสรรปั้นยกกันว่าเป็นของดีของดีไป เสีย ของชั่วก็เลยกลายเป็นของดี ของที่เป็นสุขเลยไม่มี มีแต่ความทุกข์ว่าเป็นของดีของดี แทน เป็นบ้ากันทั้งโลก พวกเราโง่โง่พิการณาซิ

นี่ก็พูดถึงเรื่องหลวงปู่มั่นที่มาประสิทธิ์ประสาทความสว่างไสว ความร่มเย็น ให้แก่บรรดาพุทธบริษัททั้งหลาย เราควรจะไปปฏิบัติทุกคน ๆ นะ เวลาจะหลับจะนอนอย่างน้อยว่างทุกคน เอาให้ว่าง ให้ภาวนาพุทโธ หลับกับพุทโธเป็นมงคลยิ่งกว่าหลับ กับกิเลสตีค้นหาหลุดลากไปเป็นไหน ๆ นะ คนเราหลับนี้หลับด้วยอำนาจกิเลสตีค้นหาทั้งนั้นแหละ ไม่ว่าแทบทั้งนั้น ว่าทั้งนั้นไปได้เลย ว่าแทบมันไม่ค่อยสมดุลงันนะ ถ้าว่าทั้งนั้นละเหมาะ เพราะมันเป็นล้นโลกธาตุอยู่แล้ว มีแต่เรื่องมูตรเรื่องคูโปะหัวใจของสัตว์โลก เพราะไม่มองดูหัวใจตนเองเลยนั่นแหละ มองดูหัวใจก็เอาธรรมพระพุทธเจ้าเข้าไปส่องซิ ก็เท่ากับน้ำที่สะอาดชะล้างลงไป ๆ สิ่งที่มีหมองมืดตื้อมันก็ค่อยสว่างออก ๆ สุดท้ายจำออกหมดเลย นี่อัศจรรย์ที่ไหนที่นี่

เอา ไปหาดูซิ โลกอันนี้กว้างแคบขนาดไหน ไปหาที่ไหนไม่เจอ เจอแต่ตัวสว่างที่อยู่ในใจของเราเท่านั้น แล้วจะไปหาทำไมก็เมื่อเจออยู่ในหัวใจตัวเอง เราเป็นตัวสว่างแล้วไปหาๆ อะไร นั่นละ ธรรมอยู่ที่นี้ ความทุกข์ทั้งโลกกว้างแสนกว้างไม่อยู่ที่ไหนเช่นเดียวกันนะ อยู่ที่หัวใจเพราะกิเลสตัวสร้างทุกข์สร้างที่หัวใจ แก้กิเลสออกด้วยธรรม ชะล้างด้วยธรรมแล้วจะสว่างไสวมีคุณค่าขึ้นที่หัวใจของทุกดวงนั้นแหละ ท่านทั้งหลายเห็นศาสนาพระพุทธเจ้าเป็นอะไรทุกวันนี้ เห็นตัวของเราซึ่งเต็มไปด้วยกิเลส เป็นส้วมเป็นถาดเป็นของเลิศเลอกว่าศาสนาแล้วหรือ มันถึงได้อ่อนแอลงทุกวัน ๆ ถ้าจะไปบำเพ็ญศีลธรรมนี้ อ่อนลง ๆ ถ้าไปตามกิเลสมีที่แข่งก็ซาหาหยาบหายืมเขามากก็ได้ ขาไม่พองิ่งตามกิเลส ไปยืมขามาไอ้ปุ๊กก็มันกัดเอากะว่าไม่บอกนะ ไอ้มันมีเขี้ยวนะไอ้ก็ ให้ระวังนะ ถ้าเป็นอย่างนั้นแล้วเร็ว ถ้าเป็นทางดีนี้ช้า อย่างนั้นช้า มากกว่านั้นก้าวไม่ออก เอาให้ดีนะ

วันนี้ก็พูดเรื่องอรรถเรื่องธรรมล้วน ๆ ให้ท่านทั้งหลายได้ฟัง ทุกวันพูดแต่เรื่องการบ้านการเมือง เกี่ยวกับการอุ้มชาติบ้านเมือง วันนี้อุ้มหัวใจของเราทุกคนเพื่อประเทศชาติบ้านเมือง จากหัวใจที่ได้รับการอบรมเรียบร้อยแล้ว จะมีผลมีประโยชน์มหาศาลนะ ให้พากันตั้งอกตั้งใจบ้าง ผู้เข้ามาอยู่ในวัดอย่ามาเดิน ๆ ด้าน ๆ นะ เราวางหูขวางตามันดูไม่ได้นะ มองไปแพล็บเห็นรู้แล้ว ๆ มันมีทุกแบบ อยู่ในครัวนี้ก็ทุกแบบไปดูจนจะดูไม่ได้ ไปนั่นว่าเราหลับตาไปหรือ เราเป็นหัวหน้าวัดรู้ไหม เดินไปไหนดูทุกแง่ทุกมุมทุกสิ่งทุกอย่าง การเดินไป แล้วท่านเหล่านี้มาหาอะไร มาศึกษาอบรมจากเรา ทำความดีงามหรือชั่วช้าลามกประการใดบ้าง ทำไมจะไม่ได้สังเกตพินิจพิจารณากับสิ่งเหล่านี้ซึ่งมันเป็นภัยอยู่แล้ว มันก็ต้องไป ดูจนดูไม่ได้เลอะ ๆ เทอะ ๆ

ครั้นมันไม่เป็นทำให้กลับไปบ้านเสียนะ ใครมาอยู่ที่นี้อย่าอยู่นะ ให้มันหนักวัดหนักวาหนักศาสนาหนักเพื่อนหนักฝูง ให้แบกให้หามคนไม่เป็นท่า คนขอนแก่นทั้งท่อนขอนแก่นแล้วยังเป็นขอนแก่นด้วย แล้วก็ยิ่งหนักลงไปนะ ให้พากันพินิจพิจารณา อย่าให้ได้พูดออกหน้าออกตาออกชื่อออกนามนะ ทุกคนทำผิดรู้อยู่กับตัวของทุกคน ถ้ามันไม่ดีแล้วให้ไปเสีย อย่าให้มันหนักเพื่อนหนักฝูง ไม่ว่าจะพระว่าเณร ไม่ว่าจะประชาชนที่มาอยู่ในสถานที่นี้ ซึ่งเป็นสถานที่เพื่ออบรมคุณงามความดีเข้าสู่ตัว ไม่ได้เพื่อมาส่งเสริมความชั่วช้าลามก

เพราะฉะนั้นจึงขอให้พากันดูตัวเอง อันใดไม่ดีกำจัดออก ถ้ามันไม่ไหวแล้วไปเสียอย่าให้มันหนักเพื่อนหนักฝูง หนักตัวของเราอยู่ในที่ไหน หนักที่นั่นละ ไปที่ไหนหนักที่นั่น คนทำตัวเป็นขอนแก่นขอนแก่นนะ เอาละ วันนี้เทศน์เพียงเท่านี้แหละพอ

เมื่อวานนี้ขีดเส้นตายไม่ได้ทองคำสักบาท สักสตางค์เลย ดอลลาร์ได้ ๕ ดอลลาร์ทองคำไม่ได้เลยเมื่อวาน นอกนั้นเราไม่อ่านเพราะเคยมาแล้ว อ่านไปอะไรนักหนา

โยม พระหลวงตาเจ้าคะ ผ้าป่าหน้าศาลาวันนี้ได้ ๔,๗๙๐ บาท แล้วก็ ๕ ดอลลาร์ แล้วก็ผู้ร่วมบุญถวายที่ดินพระหลวงตาที่โรงพยาบาลศรีเชียงใหม่เจ้าคะ รวมทั้งหมด ๒,๕๖๐ บาท แล้วก็ ๒๐๐ ดอลลาร์เจ้าคะ แล้วคุณเดือนเพ็ญ ฝากกราบถวายทองคำ ๓ สลึงเจ้าคะ

หลวงตา เมื่อคืนนี้ฝนตก พระเลยไปดูพวกหนูไม่ได้นะ ไม่ทราบจะเข้มงวดกวดขันแบบไหนหนูที่เข้าไปทำลายสัตว์ โห ลำบากมากนะ จะให้พร

ชมการถ่ายทอดสด ธรรมะหลวงตาวันต่อวัน ได้ที่
www.luangta.com หรือ www.luangta.or.th